

## verantwoording en dank

► Het **Ontwikkelcentrum Preventie en innovatie van Resultaten Scoren heeft het initiatief genomen voor het maken van het protocol 'theater2daagse'**. ►

► Het werken met theater als methode in de voorlichting en preventie is niet nieuw. Verschillende organisaties in meerdere delen van het land hebben al jarenlang voorloperprojecten ontwikkeld. Jellinek, Kontron, Pharos, Tjandra en Arta Preventie. Kentron heeft samenwerk met de Stichting Palet. Het werken met theater heeft heel eigen mogelijkheden. In de voorlichting en preventie werd en wordt hoofdzakelijk gewerkt met instrumenten die het cognitieve vermogen van jongeren aanspreken. De beperkingen daarvan zijn duidelijk. Gedrag wordt niet alleen beïnvloed door kennis, maar emotionele en sociale omgevingsfactoren spelen waarschijnlijk een grote rol. Een andere belangrijke vraag is hoe een preventieve interventie langer kan bekijken bij jongeren. De eerste ervaringen wijzen er op dat door het werken met theaterspel, zeker als de jongeren daar zelf actief bij betrokken zijn, kennis en ervaringen opgedaan worden die dieper ingrijpen en langer bekijken. Theater spreekt heel direct persoonlijk aan en wordt dieper doortreft, waardoor het een sterkere impact heeft op gedragpatronen. De eerste theoretische onderbouwing hiervan levert Piaget, die stelt dat via spel de affectieve, motorische en cognitieve mogelijkheden van een jongere uitgebreid, verrijnd en eigengemaakt worden (J. van Rosmalen, p. 71 e.v.). De andere theoretische en door onderzoek gestafed onderbouwing is het concept van de activatie door spanningsregulatie, onderzocht door Csikszentmihalyi (id. p. 88 e.v.). Verder is aangetoond dat een interventie effectiever is, als deze is ingebed in meerdere samenhangende wijkgерichte interventies. Deze theaterinterventie moet dan ook zo mogelijk in een dergelijk verband worden aangeboden. ►

► **Aan de totstandkoming van dit protocol hebben de volgende personen bijgedragen:**

- Drs. F. Beekers, Arta Preventie, projectcoördinatie
- Z. de Zeeuw, Arta Preventie, regisseur, acteur en verslaggeving-vertaler
- A. Akkaya, Kentron, straatboekwerker
- J. Tegelaers, Centrum Maliebaan, dramadocent en groepswerker motieatleetcentrum
- M. van der Mey, theaterregisseur en docent, voormalig medewerker Stichting Kunststeden, Maarn. ►

► **Dank aan de meezers van de eerste versie van het protocol:** medewerkers van Tactus, CAD Limburg, de Brijder, de Griff, en leden van de werkgroep van het Ontwikkelcentrum Preventie en innovatie van Resultaten Scoren. ►

<b>Colofon</b>	
In opdracht van het Ontwikkelcentrum Preventie en innovatie van Resultaten Scoren © 2003 GGZ Nederland / Publicatienummer 2003 - 204L. Bestellen per fax 030-289 48 70	
<b>Prijs</b> €10,00	<b>Recht</b> Frid Beekers, Arta Preventie
	<b>Tekstadvies</b> Paul Anston, Trimboex-instituut
	<b>Ontwerp</b> Talaut, Utrecht
	<b>Druk</b> Atlas, Soest

	
	Landelijk centrum voor verslaafdenzorg

## 1 projectplan



► **Projectteam**
De verantwoordelijke instelling wijst een projectleider aan. De projectleider stelt een team samen. Hij zorgt voor de volgende kwaliteiten in het team: theatervakundigheid, organisatorische vaardigheid, voorlichtingsbekwaamheid, doelgroepkennis, groepsdynamische vaarigheden en observatorisch/evaluatieve kwaliteiten (eventueel). De taken in het team worden op een duidelijke manier verdeeld. Dit kan aan de hand van de checklist in deze handlever. Er kan gekozen worden voor een observator, die bij de evaluatie van het project zijn inbreng heeft. De medewerkers hoeven niet allen betaalde professionele krachten te zijn, maar kunnen ook vrijwillige medewerkers uit de wijk zijn. Dit versterkt het community-aspect van het project. ►

► **Analyse**
Wanneer het team is samengesteld, maakt het team een projectplan. Het spreekt voor zich dat vóór gestart wordt met de voorbereidingen van een interventie een oriëntatie op het aan te pakken probleem uitgevoerd, en een probleem- en doelgroepanalyse gemaakt wordt (OPUS). ►

► **Doel**
Uit de analyse kan gedetailleerder vastgesteld worden welke doelen nagestreefd worden. Als uitgangspunt geldt in ieder geval:
• *Jongeren aanspreken op hun kennis en houding ten aanzien van de uitvoering* 3x24-72 uur. In totaal 144 uur. Daarbij komt zich verantwoordelijk kunnen gedragen met het oog op hun gezondheid en die van anderen.
• *Een aanzet om deze thema's in gesprek te brengen binnen de sociale context van de jongeren: familie, gemeenschap, wijk.*

Daaruit kunnen subdoelen worden afgeleid:
• *Deelnemers hebben begripocht over de maken keuzes als het gaat om middelengebruik en gokken.*
• *Door theaterspel hebben zij gezamenlijk de aspecten (en consequenties) beleefd als het gaat om middelengebruik en gokken.*
• *Het overdragen van informatie. Welke informatie dit is, wordt bepaald door het thema dat in de theater2daagse met de deelnemers wordt vastgesteld.*
• *Contacten ontwikkelen en gesprek bevorderen in de gemeenschap en tussen leden van de gemeenschap.* ►

► **Doelgroep**
De theater2daagse richt zich op de jongeren. In tweede instantie op ouders of ouders. Deze raken betrokken wanneer zij als toeschouwer aanwezig zijn en uitgenodigd worden in gesprek te gaan met de uitvoerende jongeren. Contact met het bestaande sociale netwerk (wijkverteenwoordigers, jongerenwerkers, huisartsen of gezondheidscentra, ouders van de jongeren, scholen en opleidingen en wellicht ook horeca) kan ervoor zorgen dat er rekening gehouden wordt met plaats(wijk-)gebonden kenmerken van de groep, de problematiek die er speelt en de omgangscultuur die er heerst. ►

	
	Landelijk centrum voor verslaafdenzorg



<b>Colofon</b>	
In opdracht van het Ontwikkelcentrum Preventie en innovatie van Resultaten Scoren © 2003 GGZ Nederland / Publicatienummer 2003 - 204L. Bestellen per fax 030-289 48 70	
<b>Prijs</b> €10,00	<b>Recht</b> Frid Beekers, Arta Preventie
	<b>Tekstadvies</b> Paul Anston, Trimboex-instituut
	<b>Ontwerp</b> Talaut, Utrecht
	<b>Druk</b> Atlas, Soest

	
	Landelijk centrum voor verslaafdenzorg

<b>Colofon</b>	
In opdracht van het Ontwikkelcentrum Preventie en innovatie van Resultaten Scoren © 2003 GGZ Nederland / Publicatienummer 2003 - 204L. Bestellen per fax 030-289 48 70	
<b>Prijs</b> €10,00	<b>Recht</b> Frid Beekers, Arta Preventie
	<b>Tekstadvies</b> Paul Anston, Trimboex-instituut
	<b>Ontwerp</b> Talaut, Utrecht
	<b>Druk</b> Atlas, Soest

	
	Landelijk centrum voor verslaafdenzorg

<b>Colofon</b>	
In opdracht van het Ontwikkelcentrum Preventie en innovatie van Resultaten Scoren © 2003 GGZ Nederland / Publicatienummer 2003 - 204L. Bestellen per fax 030-289 48 70	
<b>Prijs</b> €10,00	<b>Recht</b> Frid Beekers, Arta Preventie
	<b>Tekstadvies</b> Paul Anston, Trimboex-instituut
	<b>Ontwerp</b> Talaut, Utrecht
	<b>Druk</b> Atlas, Soest

	
	Landelijk centrum voor verslaafdenzorg



## 2 planning

► **Werving en benadering doelgroep**
Het gaat bij de doelgroep niet alleen om het bepalen welke jongeren benaderd worden voor de tweedaagse, maar het gaat ook om een keuze voor een bepaald publiek / gemeenschap dat komt kijken naar de uitvoering. Gaat het om een algemeen publiek, of om een specifieke bevolkingsgroep van Turkse, Marokkaanse, Surinaamse of Antilliaanse afkomst? In dat laatste geval is er rekening te houden met taal, specifieke gedrags- en cultuurelementen, de cultuurbepaalde houding tegenover inhoudelijke thema's, en de rol van de ouders. Zeker bij allochtone jongeren is het noodzakelijk hun ouders erbij te betrekken en zelfs voor zover mogelijk eerst te benaderen. Om deze ouders te bereiken is samenwerking noodzakelijk met de eigen allochtone organisaties of met instanties die een goed contact hebben met deze groepen; moskeeën, ontmoetingscentra, buurthuizen en centra voor buitenlandse vrouwen. Het is belangrijk hier mensen voor in te zetten die de taal van het moedertand spreken. De ervaring heeft geleerd dat name Turkse jongeren nooit buiten hun ouders om benaderd moeten worden. Het gaat er juist om dat er gesprekken gaan ontstaan over middelen en verslaving in de verschillende verbanden binnen de Turkse groepen. Het gezins- en familieverband is daarbij van grote betekenis.

Bij het aankondigen van de theater2daagse wordt benadrukt dat het gaat om voorlichting over middelen en (risico)voel gebruik voor te zijn. Het zonder meer betoemen van verslavingsproblemen kan een schrikreactie oproepen en dient derhalve achterwege te blijven. Het suggereert dat er een verslavingsprobleem is, dat zij moeten aanspaken. Het accent ligt op wat ouders zelf kunnen doen. Dit geldt ook wanneer het thema van de tweedaagse bekend wordt.

Over de uiteindelijke samenstelling van de deelnemersgroep het volgende:
• *Een groep van 10 tot 12 deelnemers is wenselijk (en gezien de kosten ook noodzakelijk) Bij meer belangstelling kan er gewerkt worden in twee of drie verschillende groepen die naar leefstijl gerand worden en elk hun eigen productie ontwikkelen en spelen.*
• *Kies een leefstijlcategorie. In het theaterwerk is namelijk de ervaring, dat het werken met deelnemers van 13 tot 16 jaar anders is dan met deelnemers van 16 tot 20 jaar.*
• *Let op de verdeling meisjes jongens in de groep. Wees alert op de rol van meisjes en de jongens. In een Turkse gemeenschap is de invloed van meisjes bijvoorbeeld groter.* ►

► **Intakegesprekken**
Om een selectie te maken, kunnen er groepsgewijs intakegesprekken gehouden worden door een ervaren professional (n een theatermedewerker. Tijdens het intakegesprek krijgen zij uit wat de bedoeling van de theater2daagse is, wat er verwacht wordt van de deelnemers, hoe omgaan wordt met privacygevoelige informatie (ouders of school). Tijdens het intakegesprek kan al ingeschat worden aan welke zaken aandacht besteed moet worden. Het ideaal is natuurlijk dat alle aangemelde jongeren ook echt mee kunnen doen, hetzij spelend, hetzij ondersteunend bij

	
	Landelijk centrum voor verslaafdenzorg

<b>Colofon</b>	
In opdracht van het Ontwikkelcentrum Preventie en innovatie van Resultaten Scoren © 2003 GGZ Nederland / Publicatienummer 2003 - 204L. Bestellen per fax 030-289 48 70	
<b>Prijs</b> €10,00	<b>Recht</b> Frid Beekers, Arta Preventie
	<b>Tekstadvies</b> Paul Anston, Trimboex-instituut
	<b>Ontwerp</b> Talaut, Utrecht
	<b>Druk</b> Atlas, Soest

	
	Landelijk centrum voor verslaafdenzorg

<b>Colofon</b>	
In opdracht van het Ontwikkelcentrum Preventie en innovatie van Resultaten Scoren © 2003 GGZ Nederland / Publicatienummer 2003 - 204L. Bestellen per fax 030-289 48 70	
<b>Prijs</b> €10,00	<b>Recht</b> Frid Beekers, Arta Preventie
	<b>Tekstadvies</b> Paul Anston, Trimboex-instituut
	<b>Ontwerp</b> Talaut, Utrecht
	<b>Druk</b> Atlas, Soest

	
	Landelijk centrum voor verslaafdenzorg

<b>Colofon</b>	
In opdracht van het Ontwikkelcentrum Preventie en innovatie van Resultaten Scoren © 2003 GGZ Nederland / Publicatienummer 2003 - 204L. Bestellen per fax 030-289 48 70	
<b>Prijs</b> €10,00	<b>Recht</b> Frid Beekers, Arta Preventie
	<b>Tekstadvies</b> Paul Anston, Trimboex-instituut
	<b>Ontwerp</b> Talaut, Utrecht
	<b>Druk</b> Atlas, Soest

## 3 theater2daagse

► **Algemeen**
Tijdens de theater2daagse is bij voorkeur één teamlid verantwoordelijk voor het theaterspel en de begeleiding daarvan, en één voor de groepsdynamische processen. Wanneer één persoon deze twee taken doet, dan moet hij ook aan beide taken aandacht geven. Voor de jongeren is het duidelijk welke taak hij op een bepaald moment uitvoert. Overigens is het goed als er voor de deelnemers één aanspreek-persoon is tijdens het hele weekend. Meestal is dit de organisatorische medewerker. De theatermedewerker dient hier niet mee belast te worden. Tijdens het weekend moeten de jongeren zelf niet belast worden met facilitaire taken of beslemmingen. Alles moet zo georganiseerd zijn dat het op rustigjes loopt en er geen teken of decor aan attributen opgevoeld kunnen worden. Zijn er mogelijkheden voor verduistering en belichting? En er moeten duidelijke afspraken gemaakt zijn over opruimen en schoonmaken. Stel in een vroeg stadium tijdstip en locatie vast ►

► **Benodigheden**
Gavesters' materiaal zijn een videocamera om opnamen te maken (als wenselijk – zie verderop), toneelattributen, decorstukken en een fotostofst (ddm) om het proces te kunnen vastleggen. Zorg voor voldoende materiaal om ook onvoorziene thema's en rollen te kunnen aankleden. Juist met vier materiaal is veel mogelijk: ditzelfde geldt voor decorstukken. ►

► **Publieftel uitvoering**
Maak de tweedaagse ruim van tevoren bekend. Dit vergroot de betrokkenheid in de wijk en warmt het publiek op. Dit kan door affiches, een artikel in het plaatselijke nieuwsof of de wijkkrant, of via plaatselijke/regionale radio of televisie. Mensen persoonlijk benaderen is het meest effectief. De begeleiders moeten dus gericht uitgenodigd worden. Te denken valt aan ouders, wijkbewoners en andere betrokkenen, maar ook pers, ambtenaren en politieke persoonlijkheden. Gebruik hierbij de 'protocol werkbok'. Ook hier geldt weer: presenter het als een algemeen voorlichtend activiteit voor alle jongeren. Het gaat niet om een specifiek probleem in de wijk, dat aanleiding zou zijn voor een dergelijk weekend. ►



► **Foto en video**
Een mogelijke vorm van verslaggeving van de theater2daagse is middels foto's of video-opnamen. Daarbij gaat het niet om het maken van een aantal kiekjes van leuke gebeurtenissen of aardige situaties, maar om beelden vast te leggen, die inzicht geven in het verloop van het proces. Als het gaat om video, worden de volgende vragen beantwoord:

- Waar wordt welke activiteit opgenomen?*
- Wat gaat er later met het materiaal gebeuren?*
- Hoe wordt de camera tijdens het proces gehanteerd?*
- Voor wie is het materiaal later bestemd?*



## inleiding

► **Een wijkgерichte interventie voor jongeren in kaart gebracht voor preventiewerkers verslavingszorg.**
Het protocol theater2daagse dient ter voorbereiding en uitvoering van een zogenoemde wijkgерichte theater2daagse. De theater2daagse houdt in dat een groep jongeren een thema bepaalt, een verhaal(in bederkt voor een theaterstuk, dit stuk instudeert en uitvoert voor ouders en andere direct betrokkenen in hun wijk. Dit allemaal in één weekend. Bij voorkeur is dit een van de interventies binnen een bredere opgezet project op basis van de community-benadering. Het Ontwikkelcentrum Preventie en innovatie van Resultaten Scoren heeft Arta Preventie de opdracht gegeven om dit protocol te ontwikkelen. Hopelijk geeft het een aanzet tot een grotere toepassing van dit werkmaze instrument in het veld, wat leidt tot verduiping en verfijning door de ervaringen die ermee worden opgedaan.

In de theater2daagse gaat het om een nieuw instrument om de thematiek van het gebruik van genotsmiddelen en het verslavingsrisico onder de aandacht van jongeren te brengen en tegelijk het gesprek tussen jongeren en ouders hierover te bevorderen. De interventie van een theater2daagse kan ook worden ingezet op basis van een algemeen gezondheidsthema. ►

	
	Landelijk centrum voor verslaafdenzorg

<b>Colofon</b>	
In opdracht van het Ontwikkelcentrum Preventie en innovatie van Resultaten Scoren © 2003 GGZ Nederland / Publicatienummer 2003 - 204L. Bestellen per fax 030-289 48 70	
<b>Prijs</b> €10,00	<b>Recht</b> Frid Beekers, Arta Preventie
	<b>Tekstadvies</b> Paul Anston, Trimboex-instituut
	<b>Ontwerp</b> Talaut, Utrecht
	<b>Druk</b> Atlas, Soest

	
	Landelijk centrum voor verslaafdenzorg

<b>Colofon</b>	
In opdracht van het Ontwikkelcentrum Preventie en innovatie van Resultaten Scoren © 2003 GGZ Nederland / Publicatienummer 2003 - 204L. Bestellen per fax 030-289 48 70	
<b>Prijs</b> €10,00	<b>Recht</b> Frid Beekers, Arta Preventie
	<b>Tekstadvies</b> Paul Anston, Trimboex-instituut
	<b>Ontwerp</b> Talaut, Utrecht
	<b>Druk</b> Atlas, Soest

	
	Landelijk centrum voor verslaafdenzorg

Bedenk dat autochtone jongeren of Turkse, Marokkaanse, Antilliaamse of Surinaamse jongeren, afhankelijk van hun cultuur, verschillen in hun schroom om te spelen. Ook speelt bij het krijgen van commentaar een verschillende mate van trots en eergevoel een rol. Dit geldt overigens later ook voor het publiek in de zaal. ►



► **Thema'keuze**
De vraag is hoe het thema gekozen wordt: het kan door het projectteam, na vooronderzoek in de wijk en onder intermediariss, in algemene termen geformuleerd worden. Zo'n thema kan in de werving gebruikt worden. De specifieke uitwerking van het thema doen de jongeren zelf in het weekend. De andere mogelijkheid is dat de jongeren het thema zelf kiezen. Het speelt dan minder een rol in de werving. Bij de eerste mogelijkheid is het zinvol om het thema te verlevendigen door een oriënterend gesprek erover met de hele groep te voeren. Het thema kan dan inhoudelijk groeien. De tweede mogelijkheid heeft als voordeel dat de jongeren zich meer betrokken voelen bij het thema. De laatste mogelijkheid heeft de voorkeur wanneer het spel met het thema door middel van improvisaties uit de jongeren zelf ontstaat. Concrete gedragspatronen van aanwezigen zijn geen thema tijdens het weekend. ►

► **Verhaallijn maken**
Op basis van de informatie over het thema en de improvisaties zal de groep gemeenschappelijk een verhaal(in ontwikkelen. Belangrijk is dat de deelnemers met elkaar een proces doormaken, niet het resultaat is doorslaggevend. Ook kan een kort verhaal als uitgangspunt genomen worden en wordt de groep gevraagd deze verhalenlij uit te werken. Het heeft echter de voorkeur dat de jongeren zelf het verhaal maken. ►

► **Roledeling**
Wanneer het verhaal er is, of al eerder tijdens het ontstaan van het verhaal, worden de rollen verdeeld. Het kan aan de deelnemers overgelaten worden te kiezen voor een bepaalde rol. Als een deelnemer het spel meer gebaseerd heeft op zijn eigen verhaal, is het beter dat zij hun eigen rol kiezen: het gaat tenslotte om hun beleving en de uitwerking daarvan. Het gaat immers niet om het leren van een theaterrol of om het leren hoe ze een rol moeten spelen. Het gaat er ook niet om dat een betreffende jongere met iets in zijn rol geconfronteerd wordt, wat voor hem persoonlijk van belang is. Deelnemers die uiteindelijk geen rol op zich nemen kunnen een ondersteunende taak krijgen of om beschikken bijvo. ►

► **Spelprovisatie**
Begin met zeer eenvoudige improviserende spelvoering(en). In de spelprovisatie kan langzaam een thematisch element ingekanten en de afsluiting worden, waardoor de groep toegroeit naar het werken aan een thema.



► **Repeteren**
Het spel is geen doel op zichzelf, maar middel voor kennisoverdracht, beleving en gesprek. Het instuderen wordt zo begeleidend en er steeds ruimte is om het spel te onderbreken en een inhoudelijk gesprek te voeren. Het spel kan aldus aangepast worden op grond van objectieve informatie. En misschien is er ook behoefte om verschillende standpunten uit te spreken en te onderzoeken.

	
	Landelijk centrum voor verslaafdenzorg



► **Voorbereidende activiteiten**
• *Keuze van samenstelling van het team dat de tweedaagse zal voorbereiden en uitvoeren, rekening houdend met de benodigde kwaliteiten.*
• *Heldere taakverdeling en verdeling van verantwoordelijkheden in het team van medewerkers vaststellen.*
• *Keuze van de wijk waar het weekend plaats zal vinden en de duur van het weekend; vooronderzoek thema.*
• *Keuze en selectie van de doelgroep; algemem of specifiek contacten met intermediariss.*
• *Keuze van de deelnemersgroep; intakegesprekken met de deelnemende jongeren voeren; selecteren van de deelnemers.*
• *Accommodatie kiezen en voorbereiden, begroten van de kosten.*
• *Keuze van te gebruiken attributen en ondersteunende materialen.*
• *Keuze van de voorziening van de maaltijden en drinken.*
• *Bekend maken van de activiteit in de wijk.* ►

► **Uitvoering**
• *Wijze van ontvangst van de deelnemers tijdens de eerste dag.*
• *Wijze van introduceren van het dagprogramma en doel van de activiteit aan de deelnemers.*
• *Wolke kennismakingsactiviteit wordt ingezet.*
• *Hoe wordt spel(provisatie) afgewisseld met gesprek en voorlichting.*
• *Hoe komen we tot een keuze van het thema met de groep.*
• *Hoe geven we vorm aan de voorlichtingsactiviteit ter ondersteuning van de thematiek.*
• *Hoe gaan we gezamenlijk uitwerken wat de verhaallijn is, het script van het theaterstuk.*
• *Hoe verdelen we de rollen en ondersteunende taken.*
• *Uitwerking en instuderen van het spel in scènes.*
• *Generale repetitie.*
• *Opvoering.*
• *Keuze van momenten van pauzes, van maaltijden en van contacten met het publiek (voornam de opvoering).*
• *Hoe voeren we het nagesprek.*
• *Hoe geven we de evaluatie vorm.*
• *Hoe sluiten we af.* ►

► **Evaluatie**
• *Wanneer en hoe kijken we terug met het team en met externe betrokkenen.*
• *Wanneer en hoe bespreken we de voortgang van het project of afwikkeling.*
• *Hoe documenteren we het project, verslaglegging.*
• *Financiële afwikkeling.* □

	
	Landelijk centrum voor verslaafdenzorg

<b>Colofon</b>	
In opdracht van het Ontwikkelcentrum Preventie en innovatie van Resultaten Scoren © 2003 GGZ Nederland / Publicatienummer 2003 - 204L. Bestellen per fax 030-289 48 70	
<b>Prijs</b> €10,00	<b>Recht</b> Frid Beekers, Arta Preventie
	<b>Tekstadvies</b> Paul Anston, Trimboex-instituut
	<b>Ontwerp</b> Talaut, Utrecht
	<b>Druk</b> Atlas, Soest

	
	Landelijk centrum voor verslaafdenzorg

<b>Colofon</b>	
In opdracht van het Ontwikkelcentrum Preventie en innovatie van Resultaten Scoren © 2003 GGZ Nederland / Publicatienummer 2003 - 204L. Bestellen per fax 030-289 48 70	
<b>Prijs</b> €10,00	<b>Recht</b> Frid Beekers, Arta Preventie
	<b>Tekstadvies</b> Paul Anston, Trimboex-instituut
	<b>Ontwerp</b> Talaut, Utrecht
	<b>Druk</b> Atlas, Soest

► **Met het projectteam wordt het project geëvalueerd aan de hand van het projectplan.**
Allereerst geldt dit het functioneren van het team zelf. Niet lang na het weekend komt het team samen voor een evaluatie: hoe was de samenwerking, waren de taken en verantwoordelijkheden goed verdeeld, worden goed verzorgd, hebben ze samen kunnen werken aan het doel van het weekend? Welke les-son kunnen er getrokken worden uit de ervaring? Gekeken wordt naar het behaalde resultaat. Wat valt er in de toekomst aan te verbeteren? Had de tijdsverdeling in het programma anders gemaakt moeten worden om een beter resultaat te kunnen behalen, meer gesprek, meer pauzes, juist meer spel enz. Heeft het project bijgedragen aan het doel? Een zijweg kan bevestigd worden door te brainstormen over de vraag wat er nog meer gedaan kan worden om het doel te verwzenlijken. Gekeken wordt tevens naar de voorwaarden, locatie, geld en tijd. Hoe beviel de locatie, is de begroting gehaald en de planning? Opmerkingen leiden ultiemaal tot aanpassingen in het projectplan, macht het project nog vaker gedaan worden. Denk aan herhaling in dezelfde wijk, in een andere wijk, in een andere plaats, met een andere doelgroep. Voor de deelnemers is het ook goed uit de kring van intermediariss en externe evaluatoren te horen hoe zij het ervaren hebben. ►

► **Verslag**
Het verloop van het weekend en de evaluatie wordt schriftelijk vastgelegd, maar kan heel goed worden aangevuld met een foto-of videoreportage. Andere documentatie zoals bewaarde notities, gebruikte affiches, uitnodigingen, reacties en andere producten, kunnen ook als bijlagen worden toegevoegd. Bij externe financiering wordt dit verslag, samen met financiële verantwoording naar de financier gezonden. □

## checklist

► **Projectteam**
De verantwoordelijke instelling wijst een projectleider aan. De projectleider stelt een team samen. Hij zorgt voor de volgende kwaliteiten in het team: theatervakundigheid, organisatorische vaardigheid, voorlichtingsbekwaamheid, doelgroepkennis, groepsdynamische vaarigheden en observatorisch/evaluatieve kwaliteiten (eventueel). De taken in het team worden op een duidelijke manier verdeeld. Dit kan aan de hand van de checklist in deze handlever. Er kan gekozen worden voor een observator, die bij de evaluatie van het project zijn inbreng heeft. De medewerkers hoeven niet allen betaalde professionele krachten te zijn, maar kunnen ook vrijwillige medewerkers uit de wijk zijn. Dit versterkt het community-aspect van het project. ►

► **Analyse**
Wanneer het team is samengesteld, maakt het team een projectplan. Het spreekt voor zich dat vóór gestart wordt met de voorbereidingen van een interventie een oriëntatie op het aan te pakken probleem uitgevoerd, en een probleem- en doelgroepanalyse gemaakt wordt (OPUS). ►

► **Doel**
Uit de analyse kan gedetailleerder vastgesteld worden welke doelen nagestreefd worden. Als uitgangspunt geldt in ieder geval:
• *Jongeren aanspreken op hun kennis en houding ten aanzien van de uitvoering* 3x24-72 uur. In totaal 144 uur. Daarbij komt zich verantwoordelijk kunnen gedragen met het oog op hun gezondheid en die van anderen.
• *Een aanzet om deze thema's in gesprek te brengen binnen de sociale context van de jongeren: familie, gemeenschap, wijk.*

Daaruit kunnen subdoelen worden afgeleid:
• *Deelnemers hebben begripocht over de maken keuzes als het gaat om middelengebruik en gokken.*
• *Door theaterspel hebben zij gezamenlijk de aspecten (en consequenties) beleefd als het gaat om middelengebruik en gokken.*
• *Het overdragen van informatie. Welke informatie dit is, wordt bepaald door het thema dat in de theater2daagse met de deelnemers wordt vastgesteld.*
• *Contacten ontwikkelen en gesprek bevorderen in de gemeenschap en tussen leden van de gemeenschap.* ►

► **Doelgroep**
De theater2daagse richt zich op de jongeren. In tweede instantie op ouders of ouders. Deze raken betrokken wanneer zij als toeschouwer aanwezig zijn en uitgenodigd worden in gesprek te gaan met de uitvoerende jongeren. Contact met het bestaande sociale netwerk (wijkverteenwoordigers, jongerenwerkers, huisartsen of gezondheidscentra, ouders van de jongeren, scholen en opleidingen en wellicht ook horeca) kan ervoor zorgen dat er rekening gehouden wordt met plaats(wijk-)gebonden kenmerken van de groep, de problematiek die er speelt en de omgangscultuur die er heerst. ►

► **Intakegesprekken**
Om een selectie te maken, kunnen er groepsgewijs intakegesprekken gehouden worden door een ervaren professional (n een theatermedewerker. Tijdens het intakegesprek krijgen zij uit wat de bedoeling van de theater2daagse is, wat er verwacht wordt van de deelnemers, hoe omgaan wordt met privacygevoelige informatie (ouders of school). Tijdens het intakegesprek kan al ingeschat worden aan welke zaken aandacht besteed moet worden. Het ideaal is natuurlijk dat alle aangemelde jongeren ook echt mee kunnen doen, hetzij spelend, hetzij ondersteunend bij